

Troballes monetàries XX

Troballa de Lleida ciutat

M. CRUSAFONT I SABATER

Número: AN-70

Lloc: Prop de la ciutat de Lleida

Tipus de troballa: Individual

Composició: 1 diner d'argent de Lluís el Cec (887-928), rei de Provença

Localització: Col·lecció a Lleida

Data de la troballa: Inicis del segle XX

Circumstàncies de la troballa: Desconegudes, però degué ésser casual. A la col·lecció esmentada, feta ja fa prop de cent anys, constava que s'havia trobat prop de la ciutat.

Descripció: Diner d'argent d'Arles de Lluís el Cec (887-928)

a/ + LVDOVVI(CV)S IIPT

r/ + SPISTIANA REIGIO

Creu equilateral d'extremes trifoliats.

Creu equilateral interior en els extrems de la qual hi ha les lletres A-R-E-L.

Pes: 1,1 g Ø: 20 mm

Comentaris

Les velles col·leccions sempre poden amagar peces interessants, però també dades de troballes que no han estat mai exposades. Atesa l'escassetat de les troballes de moneda carolíngia a Catalunya i fins i tot a la resta de la Península, aquesta troballa té un gran interès.

La peça que hem descrit no es troba en cap dels llibres sobre les monedes carolíngies. Es tractava, doncs, d'una peça inèdita que vàrem publicar recentment a la *Revue Numismatique*, segons indiquem a la bibliografia. L'atribució a Lluís el Cec és segura perquè les característiques de la peça la fan tardana (factura, extrems trifoliats, alteracions a les llegendes) i en cronologies tardanes només aquest sobirà es pogué titular emperador i alhora dominar la ciutat d'Arles. Ja es coneixen peces d'Arles de Lluís el Cec, però no pas amb la titulació d'emperador.

La presència d'aquesta peça a Lleida indica que arribà als territoris andalusins i que ho féu, molt probablement, a través dels comtats catalans. És una conclusió que ara es va afermant, a la vista de la densitat de troballes en l'àmbit dels antics comtats catalans i en les zones properes del territori andalusí, densitat que va fent-se menor a mesura que ens endinsem en la Península. Entre aquestes peces carolíngies trobades a Catalunya abunden, especialment, les dels tallers llenguadocians i provençals, amb els quals els comtats catalans degueren mantenir algun tipus de comerç. D'altra banda, aquestes peces justifiquen l'existència d'un circulant d'argent al segle X als comtats catalans que no es pot encara explicar amb les emissions pròpies de Catalunya. És ben clar que la moneda que corre ha d'ésser en sa major part importada de l'altra banda del Pirineu i aquestes troballes, cada vegada més nombroses, ens ho van confirmant.

La publicació d'aquesta peça a la *Revue Numismatique* tenia com a objectiu donar a conèixer un tipus inèdit tardocarolíngi als estudiosos del país veí, però ens ha semblat que també seria útil donar notícia aquí novament de la peça, per l'interès que tenen aquest tipus de troballes per a nosaltres.

Bibliografia

- BALAGUER, Anna M. *Història de la moneda dels comtats catalans*. Barcelona, 1999.
- CRUSAFONT, M. «Dinero inédito carolingio de Arles, atribuible a Carlos el Ciego». *Revue Numismatique* [París], volum 158 (2002), p. 271-278.